

POSTANOWIENIE

29 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 29 maja 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P.W.
przeciwko P. spółce jawnej w K.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki jawnej w K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 29 sierpnia 2023 r., I AGa 108/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

A.W.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 29 sierpnia 2023 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z 5 stycznia 2023 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że a) w pkt. I kwotę 823 339,83 zł zastąpił kwotą 621 372,71 zł, a w pozostałej części oddalił powództwo; b) w pkt. II kwotę 54 347,93 zł zastępuje kwotą 38 148,20 zł (pkt 1); zasądził od powoda P.W. na rzecz pozwanego P. spółki jawnej w K. kwotę 5 668,08 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego (pkt 2).

Skargę kasacyjną od powyższego orzeczenia – zaskarżając je w części, tj. w pkt 1 wyroku w zakresie w jakim Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok

Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 5 stycznia 2023 r., zasądając na rzecz powoda wskazane kwoty – wywiodła pozwana, wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na fakt, że w sprawie zachodzi nieważność postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.) z dwóch przyczyn: że w składzie Sądu Okręgowego brała udział osoba nieuprawniona do rozpoznania sprawy i wydania wyroku oraz rozpoznanie przez Sąd Apelacyjny sprawy w składzie jednego sędziego, podczas gdy prawidłowym składem był w tej sprawie skład trzech sędziów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie należy odnieść się do kwestii formalnej – wskazanego przez skarżącą zakresu zaskarżenia skargą kasacyjną. Sąd Najwyższy przyjął, że – z uwagi na wadliwe sformułowanie wyroku przez Sąd Apelacyjny (niezamieszczenie rozstrzygnięcia o oddaleniu apelacji pozwanej w części, w której nie została uwzględniona) – skarżąca dostosowała zakres zaskarżenia do treści tego wyroku, kwestionując go w tej części, w której została zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda wymienionych w nim kwot. Stąd brak było podstaw do odrzucenia skargi kasacyjnej.

W art. 398⁹ § 1 k.p.c. ustawodawca zawarł zamknięty katalog przesłanek, na podstawie których Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, skarga kasacyjna będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi wyłącznie o przyczynę nieważności w sprawie. Należy jednak stwierdzić, że przywołane w uzasadnieniu tego zarzutu okoliczności nie świadczą o nieważności postępowania przed Sądem Okręgowym. W orzecznictwie wielokrotnie co do zasady wyłączano możliwość

podważenia uprawnienia do orzekania osoby, która została powołana na urząd sędziego przez Prezydenta (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 lipca 2020 r., II CSK 581/19, i przywołane tam orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, postanowienie Sądu Najwyższego z 29 listopada 2023 r., I CSK 5848/22). Również – zgodnie z art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym – niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez Sąd Najwyższy lub inny organ władzy zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do pominięcia stosowania przytoczonego tu przepisów ustawy, co wprost wynika z art. 178 ust. 1 Konstytucji RP; działanie takie byłoby przy tym sprzeczne z konstytucyjną zasadą niepodważalności powołania sędziego na podstawie art. 179 Konstytucji RP.

Dodatkowo, zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. wydaną w sprawie BSA I-4110-1/20, OSNC 2020 r., nr 4, poz. 34 (uznaną za niekonstytucyjną wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20) – o sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. można mówić wówczas, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. W okolicznościach przedmiotowej sprawy skarżąca nawet nie podjęła próby wykazania występowania ww. przesłanek, a z tego względu zarzut nieważności postępowania przed Sądem Okręgowym jest chybiony.

Odnosząc się do nieważności postępowania wobec nieprawidłowego ukształtowania składu orzekającego na podstawie art. 367 § 3 k.p.c., należy wyjaśnić, że uchwała z 26 kwietnia 2023 r., III PZP 6/22 jest sprzeczna z art. 15zzs ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczegółowych

rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych obowiązującym w dacie jej wydania. Sąd Najwyższy nie ma kognicji do stwierdzania niezgodności ustaw z Konstytucją. Na podstawie art. 188 pkt 1) Konstytucji RP jedynym uprawnionym w tej mierze jest Trybunał Konstytucyjny, który orzeka w sprawach zgodności ustaw i umów międzynarodowych z Konstytucją (tak postanowienie SN z 24 października 2024, I CSK 4000/23).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

A.W.

[a.ł]